

nemlig at det er forbundet med større Vanskelighed at faa en paalidelig Takstation af Gjendomme af denne Art end af Landejendomme eller almindelige Købstadejendomme. Det er fuldkommen sandt. Og det er ligeledes sandt, at hvis en Kreditforening af denne Art viser sig usolid, saa er det i større eller mindre Omfang en Ulykke. Der er en stor Mængde Mennesker, baade Obligationsejerne og Laantagerne, som ville være implicerede deri, og det vil derfor til en vis Grad blive en offentlig Kalamitet. Men i denne Henseende kan jeg kun sige, hvad der allerede er fremhævet af det ærede Medlem fra Frederikshavn (Nyholm), at man maa sandelig ikke tro, at Udvalgets Medlemmer letfindig eller uoverlagt have besluttet sig til at anbefale dette Forslag. Vi have fra Begyndelsen af været fuldt paa det rene med, hvilke Vanskeligheder der klæbe sig til Gennemførelsen af denne Sag, vi have ingenlunde været blinde for, at det er betydelig vanskeligere at faa denne Kreditforening organiseret paa fyldestgørende Maade end en Kreditforening som de, der hidtil ere oprettede. Men derfor have vi netop ogsaa i meget betydeligt Omfang indført nye Kauteler og Garantier, og med de saa meget strengere Bilklaar, som nu her ere foreslaaede, have vi ikke kunnet antage andet, end at en Kreditforening som denne, naar den ellers bliver ledet med Fornuft, Digtighed og Forsigtighed, vil være i Stand til at kunne virke uden at gaa i Stykker. Det er det Resultat, som vi, alt vel overvejet, ere komne til. Og overfor de forskellige Advarslers og Raad om Forsigtighed, som naturligvis med større eller mindre Føje kunne fremsættes, maa man paa den anden Side overhovedet stille det Spørgsmaal, om det vilde være berettiget og forsvareligt at affære de industridrivende her i Landet fra Muligheden af at kunne rejse Penge paa billigere og fordelagtigere Bilklaar, end de hidtil have formaaet. Er man ikke i Stand til at sige, hvad det er, man vil have sat i Stedet for dette, er man ikke i Stand til selv at komme med et andet og bedre Forslag, saa forekommer det mig, at man paatager sig et betydeligt Ansvar ved at ville fraraade denne Foranstaltning, som dog efter al Sandsynlighed vil kunne være til nogen Nytte.

Overfor de forskellige Betragtninger, der ved denne Lejlighed komme til Orde angaaende Beskyttelse og Frihandel, og om hvorvidt Industrien her i Landet kan staa paa egne Ben eller ikke, vil jeg sige, at naar man staar paa det Standpunkt, at man ønsker Beskyttelsen fjernet, er der kun een

Vej, ad hvilken man kan vente at naa dette, og det er den, at skabe de gunstigt mulige Bilklaar for den Industri, som er i Stand til at staa paa egne Ben. Det er en forkert Vej, om man af Uvilje mod Beskyttelsen lægger ogsaa den Industri, der kan klare sig selv, Hindringer i Vejen. Det kan være saare længe, inden vi blive Beskyttelsen kvit. Det gaar da ikke an, om man af Frygt for at komme til at yde de beskyttede Industrier en formentlig Opmuntring, modsætter sig Foranstaltninger, som ville hidrage til at gøre de ubeskyttede Industrier, der ere henvisste til at klare sig selv, tilstrækkelig livskraftige til at kunne holde ud i Konkurrencen. I saa Henseende er en Foranstaltning som denne — man tillægger den nu større eller mindre Betydning — dog altid et Skridt i Retning af at give Industrien Lejlighed til paa dette Omraade at hjælpe sig selv. Man er tilbøjelig til at glemme, at medens ganske vist det overvejende Antal industrielle Virksomheder her i Landet ere beskyttede, saa er der til Gengæld andre, som ingen Beskyttelse nyde, og som da tilmed blive beskattede. Hver Gang vi tale om en Toldreform, bliver det f. Eks. fremhævet med Hensyn til Kultolden, at den kan der ikke være Tale om at ophæve, thi det vil være det samme som at forsøge Beskyttelsen. Man glemmer ganske, at Kultolden ligesom Sol og Regn falder paa retfærdige og uretfærdige i Flæng. Den forøgede Udgift, som Kultolden paafører en Industri, man maasse udgøre en halv eller en hel Procent af Anlægskapitalen eller mere, hvad der er et meget betydeligt Beløb for en Industri, der maa slaa sig igennem paa egen Haand og være tilfreds med at tjene nogle faa Procent af sin Kapital. Derimod er det overmaade lidt i Sammenligning med en Beskyttelse, der andrager 10, 20 eller 50, ja 100 pCt. af Varenes Værdi. Altsaa Kultoldens Ophævelse er i Sammenligning med Beskyttelsen ganske underordnet; derimod er dens Bibeholdelse en stor Hindring netop for den Industri, som maa staa paa sine egne Ben. Noget ganske lignende vil være Tilfældet her, hvis man af Frygt for at opmuntre Beskyttelsen vil hindre alle Industrier i Flæng fra at ordne sig i finansiel Henseende paa den for dem gunstigt mulige Maade.

Seg gentager, at de forskellige Betænklichkeiten og Betragtninger, der tilraade Forsigtighed ved Ordningen af en Sag som denne, ingenlunde have været fremmede for Udvalget. Tværtimod vi have taget disse Spørgsmaal under en indgaaende Overvejelse, og Resultatet af vore Overvejelser er,